

SPINET

Postbus 48, 6590 AA Gennep
secretariaat-cssp@missie-geest.nl
www.missie-geest.nl
IBAN NL72RABO0116166444
BIC RABONL2U

SPIRITIJS NEDERLANDS TIJDSCHRIFT

Jaargang 73 no. 3

Maart 2018

‘Openstaan voor het nieuwe dat van Godswege naar ons toekomt’

Toen Libermann in Rome op een zolderkamertje zat te wachten op wat God zou beschikken, schreef hij in enkele maanden zijn ‘commentaar’ bij het Johannesevangelie, waarin hij de grote herkenningspunten van de Uittocht terugvond.

God manifesteert zich in de geschiedenis. In het revolutiejaar 1848 schreef hij aan de Sulpiciaan Gamon: “Als God zich manifesteert in de tekenen des tijds, dan moet de kerk alert zijn en met de Heer meetrekken, zonder zich aan de oude orde te blijven vastklampen”(20 maart 1848) . En hij voegde er de volgende zin aan toe, woorden die de Franse paters in Amazonas graag zouden citeren: “Laten we daarom met een open mentaliteit en met eenvoud de nieuwe orde tegemoet treden en er de geest van het heilig evangelie in aanbrengen!”

Het evangelie mag niet vereenzelvigd worden met de cultuur en met de maatschappijvormen waarin het eeuwenlang opgesloten zat; om trouw te zijn aan de God van de Uittocht, moeten we openstaan voor het nieuwe dat van Godswege naar ons toekomt.

Behalve deze typische joodse bijdrage aan Libermann’s spiritualiteit, is er nog een andere, nl. die van de roeping die zich langzamerhand aan hem openbaart: de

roeping om de ervaring van zijn eigen Uittocht met anderen te delen, om hen zo te helpen de weg te vinden van de evangelische “volmaaktheid”. Al gauw na zijn diepe ingrijpende bekering begon Libermann, op verzoek, zich te interesseren voor de geestelijke vorming van de priesters, seminaristen en religieuzen. In het seminarie van Saint-Sulpice en in het buitengoed in Issy, waar hij als een soort huisknecht de studenten van dienst was, werd Libermann de discrete begeleider van spiritualiteitsgroepjes. Daarna deed hij datzelfde werk als novicenmeester van de congregatie der Eudisten, en vooral als de novicenmeester van zijn eigen congregatie in het oude huis van Notre Dame du Gard in La Neuville bij Amiëns.

Ondanks zijn serieuze gezondheidsproblemen, ondanks de vele zorgen die hem werden toevertrouwd, werd zijn geestelijke actieradius steeds groter. Velen zochten bij hem geestelijke raad. Hij zelf onderhield zijn contacten met zijn penitenten zorgvuldig door middel van brieven. Hij straalde innerlijke rust en vrijheid uit; hij leefde in groot en geduldig vertrouwen en in een overgave vol vrede. Tegelijkertijd bleek hij uiterst praktisch ingesteld: God is te vinden in de persoonlijke en gezamenlijke geschiedenis.

In zijn vele brieven komt steeds de aandacht naar voren voor wat in iedere mens op unieke wijze gebeurt, of niet kan gebeuren. Gods Geest doet ieders uniciteit goed uitkomen. Libermann had een ingeboren wantrouwen tegen alle pretenties om de relatie tussen God en mensen in vastliggende mallen te gieten. Voor hem is geestelijk leven een liefdesrelatie die zich steeds vernieuwt en wars is van alle verstarring. Libermann steunt niet op boekenwijsheid of op het gedachtengoed van Pierre de Bérulle of van Olier, de grote namen van Saint-Sulpice; hij ontwikkelt zijn eigen manier van begeleiden van mensen, vanuit zijn eigen ervaringsgegevens en vanuit de persoonlijke geschiedenis van de mens die zich tot hem richt. Het is een missionaire spiritualiteit.

Libermann beveelt niet allerlei negentiende -eeuwse devoties aan. Zijn missionaire spiritualiteit concentreert zich op het wezenlijke: leven in vereniging met Jezus Christus. Een spiritualiteit zonder ballast, zonder franjes, zoals dat missionarissen betaamt.

De missionaris moet geen devoties of gebruiken van de Europese kerk overbrengen naar Afrika of elders. Hij wordt gezonden om het evangelie te verkondigen en voor te leven, uitgaande van het belang van de mensen die God hem schenkt. De missie moet zich niet vermengen met nationalistische doelen. Missionarissen vertegenwoordigen geen enkele koloniale macht; zij vertegenwoordigen Jezus Christus, Gods mensgeworden liefde. Als Elzasser jood had Libermann weinig affiniteit met de Franse 'grandeur'. Het ging er voor de missionarissen niet om de Franse aanwezigheid te waarborgen in Afrika of Amazonas, het ging om de Afrikanen of indianen en hun toekomst. In de praktijk echter zou het nationalisme en chauvinisme toch vaak meespelen.

Het verlies van bijna al zijn eerste missionarissen in Guinee, het vertrek van een ontmoedigde Mgr. Baron en de trouw van wie overbleven, verdiepten in Libermann zijn diep verlangen Gods wil te bespeuren in die schokkende gebeurtenissen en er lering uit te trekken.

Hij schrijft daarna: "God zal ons Zijn wil en plannen doen kennen, als wij niet koppig en star vasthouden aan onze denkbeelden. Als wij ons, met onze voorzichtigheid, willen meten met Gods voorzienigheid, dan zijn we op het verkeerde pad. Ons werk heeft de laatste twee jaar zo'n vlucht genomen, dat ik niet weet wat ik ervan moet denken. Hoe het ook zij, ik beschouw het als een grove fout weerstand te bieden aan de gebeurtenissen. Wij moeten ons door de Voorzienigheid laten leiden" (ND VI, 322, 1844).

Christus zendt de missionaris. De missionaris is missionaris in de mate waarin hij zich laat zenden, zoals ook Christus ten diepste de Gezondene van de Vader is tot de meest verlatenen. Onze leefregel bevestigt dit: "Ons doel is: het brengen van de Blijde Boodschap aan de armen. Wij gaan dus heel speciaal naar die volken, groepen en personen die nog niet of nauwelijks de boodschap van het evangelie hebben gehoord, naar hen die in grote nood verkeren, en naar de verdrukten"

Christus zendt de missionaris om zich zo diep mogelijk te incarneren in de cultuur en de samenleving van de mensen waartoe hij gezonden wordt, zoals Libermann dat zo indrukwekkend schreef in zijn beroemde brief aan de gemeenschap in Dakar, op 19 november 1847: laat Europa achter je, wordt Afrikaan met de Afrikanen. Het hedendaagse, ergernis gevende individualisme van veel vaak nog jonge missionarissen is onverenigbaar met het evangelie en dus ook met de richtlijnen die Libermann uitstippelde voor zijn missionarissen. Het missionarisleven is bij uitstek het bestaan waarin Christus zijn

eigen leven en liefhebben wil openbaren, zoals onze leefregel herinnert:

“Het apostolisch leven is de kern van onze spiritijnse roeping. Het is, zoals Libermann zegt: ‘het leven van liefde en heiligheid dat Gods Zoon op aarde heeft geleid om de mensen te verlossen en te heiligen. Hierdoor heeft hij zich voortdurend toegewijd aan de eer van de Vader, tot heil van de wereld’.

De Geest van de verrezen Christus die werkzaam is in de kerk en in de wereld, bezielt en leidt ons hele leven in dienst van het evangelie. Inderdaad, dit leven ‘bevat in zichzelf de volmaaktheid van het leven van onze Heer, waarnaar het gevormd is’ (Leefregel, nummers 3 en 8).

Libermann is een fijnzinnige kenner van de menselijke ziel. Hij doorziet de kronkelwegen van de eigenliefde en wijst de weg naar innerlijke bevrijding en ontspanning. Hij leidt ons binnen in het missionair gebedsleven dat hij ‘union pratique’ noemt. Zo schrijft hij in 1851 in zijn “Instructies aan de missionarissen”:

“Als we trots zijn en vol eigenliefde, halsstarrig, onwillig om ons hoofd te buigen om het zachte juk van Gods wil te dragen, dan kan het niet goed gaan met ons. Als we star van geest zijn, hard in ons oordeel over anderen, dan zijn we gedoemd om als missionaris te mislukken. Ons werk zal geen vrucht dragen, het zal dood zijn, omdat Jezus niet in ons leeft.”

Want volgen Libermann is missie: “de liefde van Christus beleven naar mensen toe.”

Volgens onze stichter, hangt de efficiency van de missie af van de heiligheid van de missionarissen. De missionaris kan alleen blijvende vrucht voortbrengen als hij intens vanuit de liefde van Christus leeft en werkt: “Jezus Christus zendt ons zoals hij zelf werd gezonden. Onze missie is de Zijne; Jezus leeft in zijn missionarissen, in hen lijdt hij, door hen trekt hij mensen aan tot God zijn Vader. Om te kunnen leven in zijn

missionarissen en in en door hen alles te kunnen doen, moeten zij in hem leven en met hem verenigd blijven in leven, lijden en werken. Als dat niet gebeurt, zijn ze slechts uiterlijk missionaris, maar niet in werkelijkheid”(1836).

Een onmisbare voorwaarde om te groeien in missionaire vruchtbaarheid is, volgens Libermann, het deel uitmaken van een missionaire gemeenschap. Libermann begreep missie als geworteld in missionaire gemeenschappen. Missie is geen eenmansbedrijf. De missionaris wordt niet als eenling uitgezonden. Het leven zelf van apostolische gemeenschappen spreekt de mensen meer aan dan alle kanselwelsprekendheid. Wederzijds begrip, mildheid van oordeel, openheid voor elkaar, blijheid – kortom: een goed en broederlijk gemeenschapsleven -wat in die tijd ook gezien werd als afhankelijk van de trouwe vervulling van het gemeenschappelijk reglement- zou zonder twijfel helpen om de druk van ontberingen, heimwee, ziekte en tegenslag te kunnen dragen.

Volgens de overlevering zou pater Libermann op 2 februari 1852 gestorven zijn, terwijl de gemeenschap van Rue Lhomond de woorden van het Magnificat zong: “Machtigen haalt Hij neer van hun troon, geringen heeft Hij verheven. “Zijn laatste woorden (want in die tijd stierven mensen nog en gingen niet alleen maar dood) waren: “Offer je op voor Jezus, voor hem alleen. God is alles, de mens is niets.” Dit betekent zeer zeker niet dat Libermann een totalitair godsbegrip had van een God die de mens geen ruimte geeft. Deze woorden voor de stervende Libermann komen voort uit zijn besef dat de missionaris alleen op Gods “zwakke’ kracht vertrouwt en niet op de mens, d.w.z. op geld, interventies, politiek en technisch machtsvertoon. Dit alles is niets in vergelijking met de innerlijke kracht van de Geest. Gods kracht komt tot uiting in de

kwetsbaarheid van de missionaris die bij zijn mensen blijft ondanks alle dreiging en mislukking, en in de trouw van de missionaris die zijn missionaire gemeenschap niet in de steek laat, ondanks de beperktheid en hinderlijkheid van medebroeders. In het leven van de missionaris is Gods liefde de enige drijfveer, de diepste bewogenheid; God is alles, de God die afhangt van wie gaan willen in Zijn Naam, naar kleine en onbetekenende mensen in de wereld - mensen die voor de wereld als niets zijn. De missie die met Westers machtsvertoon zich tussen de verdrukten vestigt, verkondigt die middelen en niet het evangelie. "Offer je op voor Jezus, voor hem alleen. God is alles, de mens is niets." Waar de ontleding ontbreekt, heeft het Woord geen klankbord.

Na de nederlaag van Napoleon bij Waterloo, in 1814, -Liebermann was toen 12 jaar- werd de Propaganda Fide in Rome weer nieuw leven ingeblazen. Ze werd geleid door de kardinaal-prefect Mauro Capelani die daarna, van 1831 tot 1846, paus zou zijn met de naam Gregorius XVI. Als paus zette de overigens conservatieve Capelani zijn missiegedachte uiteen in de encycliek "Probe nostris" van 1840. Missie betekende het overplaatsen van de Roomse Kerk naar missiegebieden, waar met spoed een eigen clerus gevormd moest worden. Die missiegebieden moeten worden toevertrouwd (ius commissionis) aan religieuze instituten, en voorlopig bestuurd worden door apostolische vicarissen of prefecten, indirecte afhankelijkheid van de Romeinse Propaganda Fide en onafhankelijk van de traditionele banden van koninklijke patronaatsrechten.

Belangrijk was, in dit verband, Mgr. Jean Luquet, apostolisch prefect van Pondichéry, een Franse enclave in India. Luquet had, tijdens zijn opleiding, deel uitgemaakt van een piëteitsgroep in Issy,

geleid door Libermann. Daarna was Luquet voor korte tijd novice geweest in La Neuville, ook weer bij Libermann. Hij had er toen voor gekozen om als priester uitgezonden te worden naar India, door de Sociëteit van "Missions Etrangères" in Parijs. Luquet werd benoemd tot apostolisch prefect en, op verzoek van andere missies in Azië, kwam hij in 1845 naar Frankrijk, waar hij waarschijnlijk ook met Libermann praatte, en hij ging van daaruit naar Rome om daar een samenvatting aan te bieden van missionaire suggesties. Daarin had Luquet trouwens ook de richtlijnen verwerkt die de Propaganda Fide zelf, in 1659, had opgestuurd naar de eerste apostolische vicarissen in Tonkin en Cochinchina. Dit materiaal hielp ook Libermann bij het samenstellen van zijn memorandum gericht op de situatie in Afrika, in 1846.

Het memorandum van Luquet vond een geestdriftig onthaal bij de paus, Gregorius XVI. Gebaseerd op het memorandum, publiceerde de Paus in hetzelfde jaar, 1845, de instructie "Neminem Profecto", een moedige verbreding van zijn encycliek uit 1840. Op 15 augustus 1846 overhandigde ook Libermann zijn eigen memorandum in Rome.

In deze tekst spreekt Libermann over het respect dat de missie in Afrika moest hebben voor de "elementen van eigen bodem". De missionarissen moesten de cultuur van de Afrikaanse volken eerbiedigen en er zich voor inspannen om de leiders te ontdekken en te vormen, met wie een zelfstandige Afrikaanse kerk kon worden opgebouwd.

De missionarissen moesten zich zo snel mogelijk overbodig maken om hun werk over te kunnen dragen aan een eigen inlandse clerus, daarbij ingesloten de bisschoppen van eigen bodem.

Natuurlijk was het in de tijd van Libermann onmogelijk verzet aan te tekenen tegen het

kolonialisme. Het woord bestond niet eens. Het koloniaal seminarie dat priesters voor de Franse gebieden overzee opleidde, bevond zich in het Moederhuis in Parijs, en stond onder leiding van de eerste algemeen overste van de Congregatie van de H. Geest, na de opname van Libermann's missionaire congregatie in de structuren van de bijna anderhalve eeuw oudere Sociëteit van de H. Geest, gesticht door Poullart des Places. Iedereen, ook Libermann, was het erover eens dat de weldaden van de westerse beschaving en voortuitgang niet aan de overige wereldbevolking onthouden mochten worden. Men verwachtte dat de Europese aanwezigheid in Azië, Afrika of Zuid-Amerika op de duur een positieve uitwerking zou hebben, mits de missionarissen, ongehinderd door bisschoppen of gouverneurs, hun eigen voorbereidende, educatieve catechese konden toepassen, volgens de know-how van hun congregatie.

Van de ene kant moesten de missionarissen, volgens Libermann, zo dicht mogelijk bij de plaatselijke bevolking leven en zo ver mogelijk verwijderd van het koloniale establishment. Van de andere kant meende Libermann dat de "nieuwe orde" bevrucht moest worden "met de

geest van het evangelie". Dat betekende dat de katholieke missies zich ook moesten wijden aan gezondheidszorg en onderwijs, zo mogelijk met de hulp van zusters. Er moest niet alleen een inlandse clerus gevormd worden, maar kaders van plaatselijke beroepskrachten op het gebied van onderwijs, landbouw en verpleging, met het oog op een toekomstige onafhankelijke ontwikkeling. Ook de vorming van catechisten was van wezenlijk belang voor toekomstige zelfstandige kerken.

Voor Libermann was het nog geen vraag, of het wel noodzakelijk was overal ter wereld hetzelfde uniforme, hiërarchisch gelaagde, Latijnse kerkmodel in te planten. Dat Libermann, van de ene kant, de nadruk legde op de overdracht van de essentie van het Evangelie en, van de andere kant, deze evangelisatie als onlosmakelijk verbonden zag met het aanleren van Westerse kennis, van Westers doelgericht denken en van de gebruiken van Westerse technieken en Westers geld, was realistisch (alleen zo konden Afrikanen of Indianen hun eigen zelfstandigheid in een nieuwe wereldsituatie verdedigen), maar het roept toch vragen op die nu misschien nog veel actueler zijn dan in het verre verleden, na de dood van Libermann.

Overweging 2 februari 2018, Toon Gruijters

Adreswijzigingen

Vanaf **15 maart** zijn de adressen van hen die wonen in de Hilhorst (Flatjes) veranderd in:

13 W.Dewez

Spoorstraat 237

6591 GT Gennep

53 R.Rutten

Spoorstraat 239

6591 GT Gennep

56 F.Timmermans

Spoorstraat 243

6591 GT Gennep

60 P.Vaars

Spoorstraat 241

6591 GT Gennep

64 H.Voorn

Spoorstraat 235

6591 GT Gennep

62 J.Verhees

E-mail: jeegelshoeve@gmail.com

Bijeenkomst van de Europese Provinciaals 2018

De jaarlijkse bijeenkomst van de Europese Provinciaals had dit jaar van 22 tot 27 januari plaats in Torre d'Aguilha (Portugal). De Ryanair vlucht bracht mij vrij vroeg in de morgen in goed twee en een half uur van Eindhoven-Airport naar Lissabon. Victor, een Portugese medebroeder, stond me op te wachten, samen met de Engelse en Spaanse

provinciaal, die kort daarvoor waren aangekomen. Het zonnetje scheen heerlijk en het leek wel lente, maar de wind was koud. In de namiddag liet Tony Neves, de provinciaal van Portugal, me de omgeving zien, o.a. twee echte historische stadjes Cascais en Sintra.

De provinciaalsontmoeting heeft als doel: uitwisseling van informatie, intensifiëring van samenwerking en wederzijdse ondersteuning, en het nemen van beslissingen betreffende instanties van de UCE, waarvoor de Europese Provincies samen verantwoordelijk zijn.

Tony Neves verwelkomde in de avond alle deelnemers (12 provinciaals, een vertegenwoordiger van de Algemene Raad, een vertaler, en de directeur van de Spiritijnse solidariteit), Daarna presenteerde hij in vogelvlucht wat er zoal in de Portugese Provincie leeft en gebeurt. Het is een vitale provincie met vele missionaire lekenbewegingen voor volwassenen en voor jonge mensen. Iedere vergaderdag begon met de lauden met daarna de H. Mis en eindigde met de vespers. Één dagdeel werd besteed aan het thema van de bisschoppensynode (okt. 2018) in Rome: 'Jongeren, geloof en roeping'. Daarvoor waren drie jonge mensen uitgenodigd van de groepen 'Jeunes sans frontières' en 'Sol sans Frontières'. Ze gaven een concreet getuigenis over de wijze waarop ze hun geloof in praktijk brachten in woord en daad.

Informatierondje

De Europese Provincies staan allen voor dezelfde uitdagingen, enerzijds gericht op afbouw vanwege de vergrijzing, anderzijds gericht op de Spiritijnse missie in Europa, vanwege de toename van medebroeders uit de zuidelijke provincies. De Engelse Provincie neemt daarin het voortouw: van de vijftien Spiritijnen komen er negenendertig van buiten Engeland. In meerdere provincies zijn lekenmedewerkers werkzaam in de verschillende diensten: zorg voor oudere en zieke medebroeders, econoom, secretariaat. De opleidingen in Portugal, Frankrijk en Polen bestaan bijna exclusief uit studenten van Provincies uit het Zuiden.

Na het nieuws uit de verschillende provincies volgde de rapporten van de verschillende Europese commissies en van de gemeenschappelijke instanties van de UCE. Enkele punten die de aandacht verdienen:

1. De communicatiecommissie

Al enkele jaren is de commissie "communicatie" niet meer bijeengekomen. Dit jaar zal de provinciaal van Kroatië, Arkadiusz Krasicki, de vertegenwoordiger van de provinciaals zijn.

2. De Spiritijnse maand

Deze zomer zal er in Saverne geen spiritijnse maand georganiseerd worden. Er zijn slechts twee kandidaten. Zij zullen zich aansluiten bij de spiritijnse maand die georganiseerd wordt in de PANO (Senegal).

3. Het Noviciaat

Het Europees Noviciaat zal nog tot september 2019 in Chevilly-Larue blijven met Michel Huck als novicenmeester. Het is zeer twijfelachtig of er daarna nog kandidaten voor het noviciaat zullen zijn. In de 1ste cyclus van de opleiding zijn er namelijk geen Europese kandidaten. In september 2019 eindigt ook het mandaat van de huidige novicenmeester. Besloten is dat een viertal 'formateurs' zich zullen gaan buigen over de vragen: 'Moeten we in de toekomst doorgaan met een Europees noviciaat? Zo ja, waar en in welke taal? En wie aanstellen als novicenmeester?'

4. Opleiding 2de cyclus

In een van de aanbevelingen van Bagamoyo wordt gevraagd om het aantal spiritijnse opleidingshuizen (2de cyclus) te verminderen en de opleiding te reorganiseren. De UCE zal zich moeten gaan buigen over de vraag welke van de drie nog bestaande huizen van de 2de Cyclus toekomst heeft (Bydgoszcz, Porto, Parijs)

5. Centraal Ontwikkelingsbureau (BCD)

In de vergadering van 2017 was een voorstel van de Algemene Uitgebreide Raad (2016) al aangenomen om de noodzaak van een centraal ontwikkelingsbureau (BCD) te onderzoeken. Dit onderzoek is inmiddels afgerond. Marc Tyrant van het Algemeen Bestuur presenteerde het resultaat. Het is positief ontvangen. Dit bureau (BCD) zal zich vestigen in het generalaat in Rome en zich bezig gaan houden met fondswerving, met de vorming van medebroeders voor het opzetten van lokale bureaus en voor het indienen van projecten. Het Algemeen bestuur zal een confrater benoemen om dit centrale ontwikkelingsbureau nog dit jaar te kunnen starten. Voor Kibanda zoekt men versterking om samen te gaan werken met dit bureau (BCD). De Provinciaals hebben duidelijk aangegeven dat de fondswerving de belangrijkste taak van Kibanda is en blijft en niet de vorming.

6. Provincie Europa

Alle Europese Provincies hebben aangegeven dat geen van hen plannen heeft om toe te treden tot de Provincie Europa. Men beveelt de Provincie Europa wel aan om door te gaan op de ingeslagen weg: een Provincie bestaande uit de twee regio's België en Duitsland. Het komend kapittel zal de toekomst van deze Provincie en haar missie op de agenda zetten.

7. Personeel voor de UCE

De directeur van CESS/KIBANDA, Philippe Engel, heeft aanvaard om zijn mandaat te verlengen tot januari 2019. James Flinn, de secretaris van de UCE, zal zijn mandaat verlengen tot juni 2019. Albert Perrier, de econoom en gastheer van Rue de Mérode zal, vanwege zijn hoge leeftijd, zijn taken op het einde van dit jaar neerleggen. De provinciaals zijn hem zeer dankbaar voor alle bewezen diensten en voor zijn gulle gastvrijheid. En ik sluit mij, ook namens Frans Wijnen en Theo Naus, daarbij van harte aan: Albert, van je Nederlandse collega's onze welgemeende dank voor je hartelijke gastvrijheid.

8. Op weg naar het Algemeen Kapittel van 2020

Het animatieplan van de Congregatie heeft de komende twee jaar als thema: 'De spiritijnse missie vandaag'. Het wordt het algemene thema van het Algemeen Kapittel in het jaar 2020. Het Algemeen Bestuur vraagt dat iedere Unie van circoscripties symposia zal organiseren om over dit thema na te denken en nader uit te werken vanuit ieders eigen context. Hierover zal de komende tijd zeker meer informatie komen.

Tot slot veel dank aan onze Portugese medebroeders voor hun gastvrij onthaal en voor de goede organisatie van deze ontmoeting.

Martin van Moorsel.

Bijeenkomst nieuwe medebroeders over de geschiedenis van de Nederlandse Provincie

deel 2 van 2

3. Een periode van grote bloei: de vijftiger tot de zestiger jaren.

De nu volgende jaren werden voor ons het hoogtepunt van wat ook wel werd genoemd: “Het Grote Missie-uur”. De missionaire beweging is sterk – breed gedragen in de kerkprovincie: de bisdommen en de parochies. Het missionair ideaal wordt in stand gehouden en bevorderd door de vele missiecongregaties van mannen en vrouwen, die allemaal veel aanwas hebben, en door de goed georganiseerde Pauselijke Missiewerken. Ieder bisdom heeft zijn eigen missiebureau waarin ook aan fondsenwerving wordt gedaan. In die tijd – in 1960 – telt de provincie 700 levende leden. Ze werken in veel landen in Afrika en ook in Latijns Amerika. Na de oorlog – in 1946 - vertrekken 110 jonge missionarissen naar hun nieuwe bestemming, na een lange wachttijd gedurende de oorlog. De groei van de Kerk in Afrika is opzienbarend: al gauw komen eigen lokale kerken tot bloei.

Intussen werd Gemert te klein voor alle diensten die er samen functioneerden in het groot-scholastikaat: het provinciaal, het economaat, de propaganda en de “Missieprocuur”. Deze laatste was de financiële dienst voor de mensen en gebieden overzee, het verzenden van goederen inbegrepen. En zo werden er nieuwe huizen geopend in Rhenen, in Halfweg, bij Amsterdam, in Hattem, gelegen in de Veluwe, in Berg en Dal.

Hattem werd een kleinseminarie eigen stijl, voor studenten die ofwel al wat ouder waren, ofwel een andere vooropleiding hadden genoten. Berg en Dal zou later uitgroeien tot een in Nederland befaamd Afrika museum.

In die tijd bestond voor de missiegebieden het z.g. “jus commissionis” nog: territoria werden toegewezen aan missionaire congregaties als een voorbereidend stadium voor de oprichting van autonome bisdommen. De Nederlandse provincie kreeg 5 van die gebieden toegewezen: Bagamoyo en Same in Tanzania, Oost Kameroen en het Oosten van de Centraal Afrikaanse Republiek, en Tefe in het Amazonegebied in Noord Brazilië. Verder werkten er Nederlandse spiritijnen in negen andere landen in Afrika en in Brazilië, samen met spiritijnen van andere provincies en later ook met andere congregaties. Ze beschouwden de groei en ontwikkeling van de lokale kerken als hun eerste prioriteit. Veel later zou daarbij komen de stichting en ontwikkeling van eigen Afrikaanse provincies van spiritijnen.

4. Een nieuwe fase: de terugkeer naar Nederland, op zoek naar een nieuwe spiritijnse missie ter plaatse, de ouderenzorg en de afbouw van bestaande structuren.

Aan die toch wat triomfalistische periode van groei in personeel en in missionaire taken kwam bijna onverwacht een einde. De periode na de oorlog was een tijd die helemaal in het teken stond van de wederopbouw op alle gebied. De oude sociale structuren van voor de oorlog speelden nog een belangrijke rol: we noemen dat de “verzuiling”: machtige kerken, een sterke socialistische partij, een sterke liberale partij: het landschap was

overzichtelijk. In de katholieke kerk stond alles nog stevig overeind: de kerken bepaalden sterk hoe hun gelovigen hun leven moesten inrichten. Maar toch hadden de twee wereldoorlogen een breuk veroorzaakt in de samenleving en in de heersende waarden en opvattingen. In het begin was die nog niet erg zichtbaar, maar al vanaf de jaren 50 – 60 werd het steeds duidelijker. De twee wereldoorlogen met hun miljoenen doden en de onmenselijke wreedheden bedreven tegen de Joden, maar ook de nieuwe machtsverhoudingen in Afrika en in de rest van de wereld de z.g. koude oorlog zorgden ervoor dat nooit meer iets kon zijn zoals het vroeger was. De ontwikkelingen in de wetenschap, de nieuwe filosofische stromingen, de scheuren in het bolwerk van de katholieke kerk, dat alles maakte duidelijk dat er een heel nieuwe cultuur ontstond die met het oude weinig gemeenschappelijks had. Ik studeerde filo en theologie in de jaren 50, en we namen gretig de nieuwe ideeën over en vonden dat het religieuze leven aan een grondige vernieuwing toe was. Er waren ook de uitwassen van de jaren 60, met wat men noemde de seksuele revolutie. Het was de tijd van de vrijheid en de autonomie van de mensen om hun leven in te richten zoals ze dat zelf wilden. Het Vaticaans Concilie probeerde op die nieuwe situatie in te spelen vanuit het Evangelie. In plaats van een kerk die alle antwoorden had en zichzelf genoeg was, presenteerde zich een kerk die open stond naar de wereld, die “de vreugden en het leed van de mensen” wilde delen en samen met anderen op weg wilde gaan naar een betere wereld. De Nederlandse bisschoppen onder leiding van Kardinaal Alfrink hadden in dat concilie een belangrijke rol gespeeld. In de Nederlandse geloofsgemeenschap wilde men met enthousiasme aan de slag om in de geest van het concilie de kerk te hervormen. Helaas ontstond er ook een scherpe tegenstelling tussen die enthousiasten en de anderen die vonden

dat men veel te hard van stapel liep. Die laatsten hadden het oor van Rome: om de zaak onder controle te krijgen werden er conservatieve bisschoppen benoemd en ontstond er ook verdeeldheid in het bisschoppencollege. De Nederlandse religieuzen stonden aan de kant van de vernieuwers, en kwamen soms ook in conflict met de bisschoppen. Men kan zeggen dat in die jaren de bisschoppen in een soort isolement kwamen en de regie over de ontwikkelingen verloren.

Tegelijk groeide ook in de rest van Europa maar vooral in Nederland een sterk verlies aan referentie aan het religieuze en het transcendente: men noemde dat het secularisme. In de kring van christelijke gelovigen, katholieken en protestanten, werden de onvolkomenheden in de kerken, de oude gewoonten en gebruiken uitvergroot. Er begon een ware uittocht uit de kerken. Veel priesters die een leven lang waren gevormd en hadden gefunctioneerd in een sterk hiërarchische kerk waar weinig individuele vrijheid was en een streng gezag van bovenaf, raakten in een persoonlijke crisis. Heel veel priesters en religieuzen traden uit. Ook in de Nederlandse provincie. Stel je de gemoedstoestand van de simpele missionaris in Afrika voor als hij hoort dat er onder degenen die vertrokken ook meerderen van hun seminarieprofessoren waren, dezelfde die hen vroeger, tijdens hun opleiding, hadden bemoedigd om door te gaan. Het is niet verwonderlijk dat in die verwarde situatie het aantal religieuze roepingen sterk afnam en later geheel opdroogde. Er ontstond overigens een scherpe scheiding tussen een gesloten jeugdcultuur en de rest van de samenleving. In enkele jaren, vanaf midden jaren 60, voltrok zich een soort instorten van de structuren van de provincie. Het kleinseminarie in Weert werd gesloten, na een vergeefse poging om samen te gaan met een plaatselijke scholengemeenschap. Wat filo en theologie betreft probeerde

men op verschillende manieren een gemeenschappelijk studiesysteem op te zetten tussen verschillende congregaties. Het mocht allemaal niet baten. Zo werden alle opleidingshuizen gesloten, en dat in praktisch alle congregaties. Het noviciaathuis in Gennep werd verzorgingshuis voor bejaarde confraters. Gemert werd weer de zetel van de verschillende diensten in de provincie. Alles leek te wijzen op het naderend einde van de provincie.

5. Dromen van een nieuw begin.

De religieuzen in Nederland zijn niet bij de pakken neer gaan zitten. Samen zijn we ons nog steeds bewust dat we een missie hebben, nu in Nederland, en dat we ons moeten blijven richten op de toekomst. Al die ordes en congregaties zijn verbonden in de KNR: de Konferentie Nederlandse Religieuzen, een overkoepelend orgaan waarin we samen blijven nadenken, samen blijven denken, bidden en samenwerken. De organisatie is hecht en wordt mee gedragen door leken. Prof. de Groot van het bisdom Haarlem had ooit gezegd, alweer enkele tientallen jaren geleden, dat in onze streken het geloof leek verdamp. Wat de kerk betreft is de glans van vroeger er wel af, en ook haar prestige en de status van priesters en zusters. Het grote misbruikschandaal uit het verleden heeft daar veel toe bijgedragen. Maar er leeft nog zoveel in die wat verschrompelde kerk, er is nog zoveel idealisme en ondanks de vergrijzing gebeurt er nog zoveel. Er leeft ook nog veel van het oude christelijk erfgoed onder de mensen, ook onder de jeugd. We willen daarin geloven en op een nieuwe manier met de mensen samen de draad weer oppakken. Nieuwe missionaire taken dienden zich aan, de laatste twintig jaar. De mensen aan de rand van de samenleving. Vluchtelingen en migranten die in dit land zo moeilijk een plaats vinden. Etnische minderheden die ook vaak als eilandjes naast elkaar leven en zo moeilijk

in onze samenleving integreren. Nieuwe Nederlanders die hun plaats opeisen in dit land en ruimte vragen voor hun eigen waarden en zienwijzen en die van daaruit ook een bijdrage willen geven aan onze gemeenschap. De grote problematiek van de vrouwenhandel waar veel zusters zich mee bezig houden. Het is waar: wij Nederlandse spiritijnen worden steeds ouder en onze krachten nemen af.

Maar uit onze internationale spiritijnse gemeenschap zijn nu Afrikaanse medebroeders naar hier gekomen in een omgekeerde missie en in solidariteit. De spiritijnse missie in Nederland moet doorgaan, en zij – jullie – bent bereid om daar samen met ons jullie schouders onder te zetten. Die nieuwe missie hier moet nog voor een groot deel ontworpen worden en daar is veel creativiteit voor nodig. Het is voor ons samen een nieuw vertrekpunt en we weten nog niet waar het ons heen zal voeren. Maar door welk dynamisme dat gedragen moet worden, en welke eisen dat stelt aan een echte internationale en interculturele samenwerking, dat wordt ons steeds duidelijker.

Er ontbreekt nog wel het een en ander aan, maar we zijn op de goede weg. Het moet gedragen worden door een sterk geloof dat we samen delen, een sterk bewustzijn van een gezamenlijk charisma waarvan we de nieuwe vormen samen moeten ontdekken. Een oprechte wil om te delen en te luisteren, naar elkaar en naar al die mensen die we samen willen dienen en die we niet op voorhand willen veroordelen. Bereid zijn om met weinig middelen veel te doen, zoals in het verleden. Elkaar te vertrouwen

en bereid zijn om van elkaar te leren. Trouw te zijn aan de waarden en de idealen die we vanuit onze verschillende oorsprong hebben meegekregen. Op zoek om de spiritualiteit van Poullart des Places en Libermann nieuw in te vullen en een nieuwe glans te geven. Zijn we klaar om in dat halfduister verder te gaan, samen, zoals

zo vaak in het verleden? Daar willen we samen voor gaan. Er is een oud spreekwoord hier als de toekomst niet helder is: "We zien wel waar het schip strandt". Wij zeggen liever: "We zien wel waar de Geest ons voert".

Frans Timmermans

Ontmoetingsdag medestanders

Vandaag horen we in de lezingen enkele roepingsverhalen: de kleine Samuel en de twee leerlingen, de ruige vissers: Simon en Andreas. Roepingsverhalen van lang geleden. Maar ook het verhaal van onze roeping. Ook jij en ik zijn geroepen. Vandaag, hier en nu, om te groeien en te worden tot wat God in ons ziet. En dat brengt mij gelijk bij het nieuwe jaarthema van de medestanders.

Toen wij medestanders in november een keuze voor het nieuwe jaarthema 2018 maakten kreeg (praktische) barmhartigheid ruime bijval. Niet dat dit thema nu helemaal nieuw is voor ons, want als medestanders kies je ervoor om daar waar je woont en werkt barmhartig om te zien naar elkaar.

Vanmiddag doen we dat in de SOOS tijdens de jaarlijkse ontmoetingsbijeenkomst tussen spiritijnen en medestanders. Verder willen we tijdens onze andere bijeenkomsten, zoals het themaweekend in het voorjaar en het kloosterweekend in het najaar, daar dit jaar bewust bij stilstaan. Wij willen dan de dimensies van barmhartigheid ontdekken, maar ook plekken van barmhartigheid bezoeken en antwoorden krijgen op de vraag wat spiritualiteit van goed doen nu eigenlijk is.

Als missionaire congregatie heeft onze manier van werken alles te maken met barmhartigheid. Daarvan getuigt ook het gedicht op de kaart die vanuit de afdeling Propaganda deze kerst werd verstuurd. Op de achterkant staat het gedicht 'Met open ogen' over barmhartigheid. Barmhartigheid zie ik als een beweging. Een beweging van: zien – bewogen worden – in beweging komen. Een drieslag die telkens weer gebeurt. De eerste stap is de ander écht zien in zijn kleinheid en in zijn menselijke waardigheid. De tweede stap is je door de ander laten raken. De ander doet je wat. Je laat hem of haar bij je binnen. En de derde stap is in beweging komen, oversteken naar de ander, je tot naaste maken.

Zien en in beweging komen. Dat was ook het eenvoudige antwoord van Jezus: 'Ga mee, om het te zien' toen de leerlingen hem vroegen waar Hij zich ophield.

Ga mee, om te zien...

Ga mee om het te beleven...

Hier wordt roeping 'ga mee' (luisteren) verbonden met 'zien' (ogen), het ervaren dat je in beweging zet (handelen, iets doen).

Jezus laat zien dat het leven een stille uitnodiging is, om er iets van te maken dat de moeite waard is. Jezus laat zien dat het leven een uitdaging is, een opdracht om meer mens te worden. Jezus laat zien dat het leven een kans is, de weg van 'ik-alleen' naar 'wij-samen'.

Als aalmoezenier Sociale Werken in het bisdom Roermond is het een van mijn taken -en om met de woorden van vandaag te spreken- mensen te roepen, hen een andere kant van Limburg te laten zien en zo verbindingen te leggen. Zo hopen we dat we meer 'omzien naar elkaar'.

Bij 'barmhartigheid' gaat het om die beweging waarin iedere mens gezien wordt, waarin de ander tot je naaste wordt gemaakt. Als aalmoezenier denk ik met mensen na over onze houding tot de zwakste schakels in onze samenleving.

Bij veel ontmoetingsbijeenkomsten nodigen we mensen uit om hun verhaal te vertellen. De ene keer zijn het vluchtelingen/statushouders die nu een woning hebben in onze dorpen en steden, een andere keer een ex-gedetineerde vrouw die weer een plek in de samenleving moet vinden. Of iemand vertelt over de voedselbank, of over het project kind en armoede.

Er gebeurt zoveel aan 'barmhartigheid' om ons heen. Elke twee jaar geven de aalmoezeniers een boek uit waarin 20 diaconale projecten in Limburg worden beschreven. Alle projecten zijn genomineerd voor de dr. Poelsprijs, de eerste aalmoezenier van sociale werken. Dit zijn vooral grote initiatieven waar meerdere mensen zich inzetten voor een bepaalde doelgroep.

Maar vergeet ook niet al die kleine initiatieven die je vaak heel vanzelfsprekend voor elkaar doet, b.v. de zorg voor een ziek familielid of medebroeder of voor je buurman/buurvrouw.

Bij die ontmoetingsdagen in mijn werk blijft het niet alleen bij horen. De concrete vertaling naar doen/in beweging komen is de ene keer een collecte houden een andere keer wil er iemand vrijwilliger worden, bijvoorbeeld in ons vluchtelingenmaatje project. Belangrijk is dat er iets in mensen gebeurt, dat hen in beweging zet in hun denken en in hoe ze handelen.

Terug naar Samuël, Simon en Andreas. Zij hebben gaandeweg leren luisteren en kregen oor voor de stem van God. Ze leerden zijn woorden verstaan door met hart en ziel in het leven te staan. Daardoor kreeg hun leven een nieuwe wending: ze werden getuigen van de Boodschap. Ook wij zijn geroepen om te zien, om op weg te gaan, om te doen. Vanmiddag vertellen medestanders en spiritijnen elkaar verhalen over barmhartigheid doen. Wat doen of hebben we gedaan en wat doet dat met jezelf. Barmhartigheid is van alle tijden en iedereen kan mee doen. Kom, ga mee, zie en doe! Amen.

Marielle Beusmans

Overledenen

7 februari	In Roermond overleed in de leeftijd van 73 jaar de heer Frank Tullemans, broer van pater Harrie Tullemans.
10 februari	In Belo Horizonte (Brazilië) overleed mevrouw Rosana Maria Magalhães Calvete, de vrouw van oud-collega Gerard van de Schepop.
13 februari	in Uden overleed in de leeftijd van 85 jaar de heer Chris Leenders, oud-collega.

- 13 februari In Someren overleed in de leeftijd van 82 jaar de heer Paul de Jong, oud-collega en broer van oud-collega Gerard de Jong.
- 14 februari In Valkenswaard overleed in de leeftijd van 93 jaar de heer Cor van der Linden, broer van † pater Gerard van der Linden
- 27 februari In Schijndel overleed in de leeftijd van 97 jaar zuster Veronique van Woerkom van de Congregatie Zusters van Liefde.
Zij was een bekende van ons via het Missionair Team in Eindhoven als een van de zusters van de Hoogstraat.

DAGBOEK februari 2018

- 1 febr. “De missionaris engageert zich in de Congregatie op de uitdrukkelijke voorwaarde van een echt communiteitsleven” (Fr. Libermann). Dit is het thema van de noveen als voorbereiding op het feest van onze stichter, pater François Libermann, dat wij morgen vieren. Aan deze voorbereidingstijd is, dank zij deze noveen, in de gemeenten bijzondere aandacht besteed.
- 2 febr. Veel medebroeders zijn vandaag naar Gennep gekomen voor de viering van de sterfdag van onze stichter. Toon Gruijters is de voorganger in de H. Mis en houdt de overweging, die u heeft kunnen lezen vooraan in dit blad. Na de viering treffen wij elkaar in de soos voor een gezellig samenzijn, dat harmonisch overloopt in een feestelijk buffet.
- 5 febr. Een historische dag voor de Nederlandse Provincie CSSp en voor de gemeente Gemert-Bakel: het kasteel heeft een nieuwe “pandbewaarder” gevonden in de persoon van Gemertenaar Bas van de Laar (BL Huisvesting). De Heer van de Laar presenteert enthousiast zijn plannen met het kasteel aan het college van B en W van Gemert, aan de Provincie, aan de Gemeenteraad en aan enige andere instanties en de omwonenden van het kasteel. Deze presentaties hebben plaats in de toonkamer en in de vroegere soos op het kasteel. Ook is er een drukbezochte persconferentie die gevolgd wordt door het hoogtepunt van de dag, de ondertekening van het koopcontract in de Donjon. In de avonduren baadt het kasteel, dat sfeervol is aangekleed door de Familie Goossens uit de Mortel, in een feestelijk licht. Wij zien terug op een indrukwekkende en emotievolle dag.
- 6 febr. Om 9 uur hebben Marcel Uzoigwe en Martin van Moorsel een evaluatiegesprek met pastoor René Wilmink in Eindhoven over het stageverloop van Alexis Ndzalouma. René is erg tevreden en heeft de indruk dat Alexis het parochiewerk met hart en ziel is toegedaan.
Om 14.30 uur begint er in Libermannhof een muzikaal optreden van de “Trönetrekkers”, wat door de aanwezige cliënten erg gewaardeerd wordt.
- 8 febr. Koos Gordijn bezoekt onze medebroeders in Heerenveen en constateert dat Titus Ikyomke al heel goed zijn plaats begint te ontdekken binnen het pastorale team.
Om 10 uur komt in Gennep de Religieuze Werkgroep bijeen.

9 feb.

Bas van de Laar van BL Huisvesting en Pieter Aalders van de Attention Group presenteren met veel enthousiasme hun toekomstplannen omtrent het kasteel aan de gemeenschap van Gennepe. Dit brengt ons ertoe om nogmaals een drankje uit te brengen op het welslagen van al deze prachtige plannen.

Harrie Tullemans ontvangt het droevige bericht dat zijn jongste broer, 73 jaar oud, is overleden. Wij wensen Harrie heel veel sterkte met dit pijnlijke verlies.

10 febr. Onze zeven jonge medebroeders uit Afrika worden door Koos Gordijn en Theo Naus ingeleid in de financiële situatie van de Provincie. Dit is intussen hun vierde introductiebijeenkomst om hun inburgering in de Nederlandse situatie te ondersteunen en de nieuwe medebroeders waarderen deze ontmoetingen. De volgende bijeenkomst is voorzien op 7 april en het thema zal dan zijn: "De Kerk in Nederland".

Het is ons opgevallen dat ons "hertenpark" in Gennepe er de laatste dagen wat verlaten bijligt. Wat ons nog rest zijn slechts enkele geitjes, bokjes en kippen. Dit schijnt alles te maken te hebben met de plannen van de nieuwe eigenaar, waarin geen geitenstallen en kippenrennen passen. Met weemoed in het hart is onze geitenhoeder, broeder Pieter Vaars, dus begonnen met het afscheid nemen van zijn dierbare vertrouwelingen. De herten heeft hij als eersten de woestijn in gestuurd.

11 febr. Ook Gennepe staat vandaag in het teken van Carnaval. Een optocht van meer dan vijftig wagens en groepen trekt ondanks het gure weer onder grote belangstelling door de straten van Gennepe. Onder deze belangstellenden zijn ook een respectabel aantal medebroeders die de echte carnavals sfeer van dichtbij willen proeven. Pieter Pubben lijkt daar op het eerste gezicht het beste in geslaagd te zijn, want hij komt al gauw met een blauw oog en met een met verbandmateriaal gecamoufleerd hoofd terug uit de strijd. Hij schijnt in het centrum van Gennepe zijn evenwicht verloren te hebben, waarna hij door het harde Jan Lindersplein werd opgevangen met alle gevolgen van dien. Gelukkig heeft hij in het verleden wel ergere dingen meegemaakt. Het gaat weer goed met hem.

12 febr. Carnaval of geen carnaval, het is vandaag maandag en dus wordt er door het bestuur vergaderd. Het oversteteam is vanmorgen ook uitgenodigd om aan te schuiven aan de vergadertafel om zijn stem ook op deze plaats te laten horen. De rest van de gemeenschap geniet, geheel in de lijn van de Limburgse carnavalsgeest, van een vrije dag.

13 febr. Kort bezoek van pater Toussaint Ngoma, provinciaal van Brazzaville, aan Gennepe.

14 febr. Aswoensdag. In Gennep gaat Kees Bruin voor in de eucharistieviering met aswijding. Meerdere medebroeders trekken erop uit om in enige kerken van de parochie Gemert-Bakel en in de gemeente Bergen assistentie te verlenen.

Marcel Uzoigwe en Martin van Moorsel zijn aanwezig bij de crematieplechtigheid van de jongste broer van Harrie Tullemans in Baexem. Wij wensen Harrie en zijn familie veel sterkte toe. Op de terugweg naar Gennep brengen zij in het Laurentiusziekenhuis in Roermond een bezoek aan Jan topper. Er wordt voor Jan een plek gezocht in een verpleegtehuis. Jan maakt het redelijk goed en hij kent zijn beperkingen.

Koos Gordijn ondergaat een ietwat pijnlijke staaroperatie in het Maasziekenhuis van Boxmeer.

17 febr. In Baexem heeft vanmiddag de crematie plaats van Chris Leenders, een ex-medebroeder. Chris heeft ook na zijn uittrede jarenlang veel betekend voor de Congregatie. Problemen rond AOW en andersoortige sociale vragen waren bij hem in goede handen. Hij zocht alles tot op de bodem uit en wist voor vele onduidelijke zaken een bevredigende oplossing te vinden. Wij zijn hem hiervoor veel dank verschuldigd. Martin van Moorsel, Koos Gordijn, Theo Naus, Piet Delisse en Toon Gruijters zijn namens de Congregatie bij de crematieplechtigheid van Chris aanwezig.

In de Lambertuskerk van Someren heeft de plechtige uitvaartdienst plaats van Paul de Jong, ex-medebroeder. Piet Meeuws woont deze plechtigheid bij.

Johan Bernds en is vandaag, met een paar ski's over zijn schouders, in de richting van Kufstein (Oostenrijk) vertrokken. Als actief lid van "Gennep Vitaal" is hij toe aan een korte skivakantie en hoopt op 25 februari weer ongebroken bij ons terug zijn. Achteraf is gebleken dat de skipistes in Kufstein hem niet aanstonden, ze zijn te kort. Van de nood een deugd makend, is hij toen maar op de pelgrimstoer gegaan en naar Sankt Johann, zijn patroon, in Tirol geskied, een gebied met meer dan 760 km skipistes. Hier schijnt hij tegen iemand aan gebotst te zijn, die hem begroette met een hartelijk "Grüss Gott, Johan"! Als de vreemdeling zijn zware skibril en helm afzet herkent Johan een van zijn vele broers. Ja, für die reine Seele zijn de wonderen de wereld niet uit ! Het is voor die twee mensen een aangename vakantie geworden.

19 febr. Na de koffiepauze wordt Kees Bruin door het Provinciaal Bestuur aan de vergadertafel uitgenodigd om een globaal beeld te geven van de omvang van zijn werk op het secretariaat van de Provincie.

In de namiddag komt de huisraad weer eens bijeen. Hier wordt o.a. meegedeeld dat Mw. Liselotte Gasseling vanaf 1 april 8 uur in de week aanwezig zal zijn in Spiritijnenhof. Wij zijn er blij mee en heten haar van harte welkom.

Om 15 uur heeft er een communiteitsgesprek plaats in de kapel.

Martin van Moorsel, Marcel Uzoigwe en Gerard Spierings begeven zich naar Den Bosch voor een gesprek met de bisschop, Mgr. Gerard de Korte. Hierbij wordt o.a. gesproken over een eventuele benoeming van Alexis Ndzalouma.

20 febr. Sandra, de kapster, is weer vroeg aanwezig in Gennep en heeft weer een lange lijst koppen bij de tijd te brengen.

Om 14 uur komt de redactiecommissie van Spinet in vergadering bijeen.

22 febr. Koos Gordijn begeeft zich naar Delft, waar hij een evaluatiegesprek heeft met pastoor Verbakel en Jean Luc Mvondo over het verloop van de stage van Jean Luc. Deze schijnt naar wederzijdse tevredenheid te verlopen.

Om 13.15 uur vertrekt een select gezelschap uit Spiritijnenhof met het Norbertusbusje op buurtverkenning. Zij doen enige minder bekende nederzettingen

aan, zoals b.v. Siebengewald, Grote Horst, Beekheuvel, Hees, Wolfsven, Tuindorp, Klein Vink, Arcen, Well, Leuken, Kamp, Aijen, Heijen, Ven, Frasselt, Mook (waar zij zich in De Schans trakteren op een cappuccino en een vorstelijke punt appeltaart), om vervolgens met een tevreden gevoel via Middelaar en Sinterklaas op Maria Oord naar Gennep terug te keren.

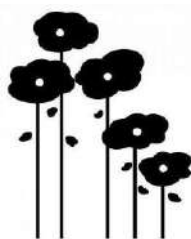
23 febr. Medewerkers van “Omroep Centraal” uit Gemert kwamen vandaag op bezoek in Gennep en brachten onze twee films terug. Vanaf gisteren tot en met zondag vertonen ze iedere dag drie keer de eerste DVD, “Het Slot van de Spiritijnen”. Deze programmering moet gezien worden als passend bij de actualiteit rond de verkoop van het kasteel. Binnenkort zullen ze ook éénmaal de tweede DVD, “Testament van een Missie” vertonen.

25 febr. Zoals afgesproken is Johan Berndsen na zijn skivakantie in Sankt Johann vandaag weer gezond en wel in Gennep op de klep gevallen.

26 febr. Vandaag en morgen trekt het voltallige bestuur zich terug in Helvoirt om het komende provinciaal kapittel, dat plaats zal hebben van 30 april tot 5 mei, voor te bereiden. Gedurende deze vorstelijke dagen worden wij er immers herhaaldelijk op attent gemaakt om vooral goed beslagen ten ijs te komen

Onze twee nieuwe medebroeders, Clement Amoako Asare en Urbanus Kioko Kithuka, verblijven nu sinds ruim een maand in onze gemeenschap van Gennep. Het overgrote deel van hun tijd besteden zij aan de taalstudie. Zij worden hierbij geholpen door Mw. Miek de Vries en pater Paul Cuijpers. Ze zijn zo leergierig dat ze zelfs de avondrecreatie vaak transformeren in een soort taalatelier, waaraan alle recreanten verzocht worden deel te nemen. Op deze momenten merken wij, autoch-tonen, toch ook dat het Nederlands niet de gemakkelijkste taal van de aardbol is.

28 febr. Tot mijn groot leedwezen moet ik de maand februari met een droevig bericht besluiten. Broeder Harrie van Otterdijk is vandaag om nog onbekende reden in de ondergrondse verbindinggang tussen Libermannhof en Spiritijnenhof ten val gekomen. Harrie heeft wel het geluk gehad dat er “toevallig” al vrij spoedig een vriendelijke zorgzame zuster voorbij kwam, die zich liefdevol over hem ontfermd heeft. Na hem overeind geholpen te hebben, de pootjes van zijn bril in de juiste richting gebogen te hebben en zijn wonden bepleisterd, kon Harrie weer op eigen kracht verder. Het gaat intussen weer goed met hem. Mogen wij in de maand maart van dit soort vermaledijde ongelukken verschoond blijven!

Jarigen in maart

7 Koos van der Pauw
8 Theo Naus

17 Walter Damen
31 Gerard Hogervorst